

BOOK BACKLOG

Voorwoord	11
DE BASIS	17
Leren	19
Werken	22
Pensioen	27
Het alternatief: agile leven	31
Ja maar...	34
Agile in het kort	38
IN ZES STAPPEN TIEN KEER MET PENSIOEN	45
Stap 1. Stel je waarden en doelen vast	49
Waarden	50
Doelen	63
Stap 2. Verzamel een team om je heen	73
Product Owner	75
Scrum Master	76
Development Team	78
Stap 3. Stel vast wat jouw MVP is	81
Aannames testen	82
Minimum Viable Pensionado	85

Stap 4. Plan je sprint	97
Wat is nou weer een sprint?	97
De lengte van je sprint	98
Sprint-planning	99
Stap 5. Begin met je sprint	105
Minder afleiding, meer focus	106
Effectiviteit verhogen	113
Nee zeggen	119
Stap 6. Ga met pensioen	121
Pensioenplanning	122
Retrospective	128
Tot slot	133
Dankwoord	135
Meer lezen	139
Noten	141

VOORWOORD

'Wat wil je later worden?' vroeg de juf,
't was in de derde klas.
Ik keek haar aan en wist het niet,
'k dacht dat ik al iets was.

Toon Hermans

Toen ik in de zomer van 2015 afstudeerde, hadden de meesten van mijn studiegenoten al een baan. Ik had een heel ander plan: een wereldreis van anderhalf jaar.

Samen met mijn vriendin reisde ik door Indonesië, Thailand, Sri Lanka, Australië, Nieuw-Zeeland, Chili, Bolivia, Peru, Ecuador en de Verenigde Staten. Natuurlijk kon het thuisfront dit volgen op social media. Bij terugkomst in Nederland moesten we allebei op zoek naar een baan. Volkomen begrijpelijk dat degenen die ons hadden gevolgd zich afvroegen of wij wel weer konden wennen aan een 'normaal' leven. Er werden klassiekers naar ons hoofd geslingerd als:

- 'Nu gaat het echte leven beginnen.'
- 'Zoiets maak je maar één keer mee, Rowan.'
- 'Dat heb ik nou ook altijd willen doen.'

Het gekke is dat ik dacht dat het echte leven allang begonnen was. De map waar alle filmpjes en foto's van de wereldreis in staan heet niet voor niets 'Wereldreis #1', want er komt nog een #2. De mensen die zoiets 'ook altijd nog een keer wilden doen' begreep ik ook niet. Ze waren immers geen 90-jarigen in een verzorgingshuis, maar stuk voor stuk mensen in de bloei van hun leven.

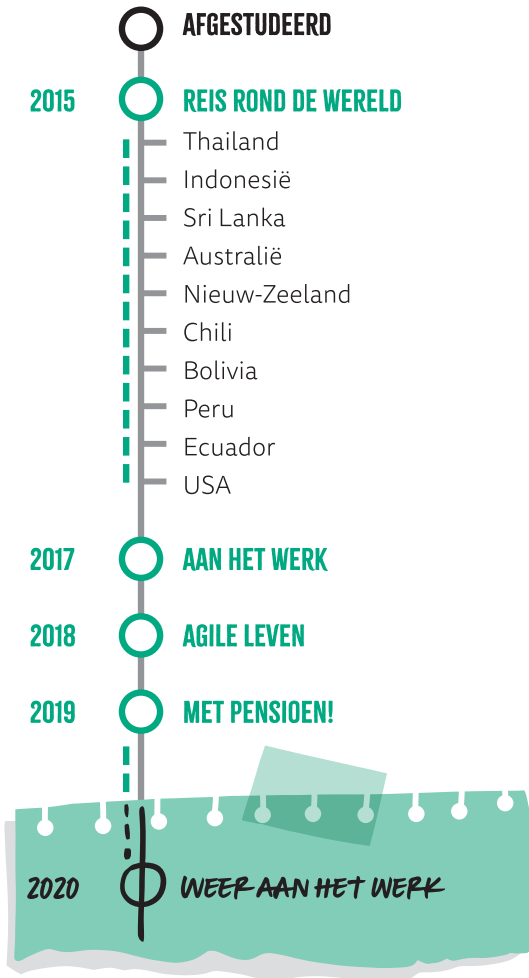
Fast forward naar juni 2018. Ik werkte inmiddels al een aantal jaren als IT-consultant en alle projecten waar ik bij betrokken was werden *agile* aangepakt. Het was voor mij geen onbekend terrein, aangezien ik tijdens mijn studie ook al het een en ander over agile had geleerd. Misschien dat ik daarom ook als vanzelfsprekend de agile-principes begon toe te passen op mijn eigen leven. Ik had dat eerst niet zo in de gaten, totdat ik mezelf er tijdens een slopende hackathon ineens over hoorde vertellen aan een van de mensen uit mijn team.

‘Eigenlijk ben ik van plan om een aantal jaren te werken en vervolgens een periode niet te werken,’ zei ik. Ineens realiseerde ik me dat dit vergelijkbaar is met het ritme in de agile werkwijze. Daarin wordt een periode van werken altijd gevolgd door momenten waarop je terugkijkt op wat je hebt gedaan, waarop je verbeterpunten zoekt en waarop je de volgende periode van werk inplant. ‘Zo heb ik er nog nooit over nagedacht. Goed idee,’ antwoordde mijn teamgenoot.

Het idee om agile te leven heeft mij sindsdien niet meer losgelaten. Ik zie het als een uitstekend alternatief voor het bekende patroon van constant werken, rusten op de beperkte vakantiedagen die je gegund zijn en pas richting het einde van je leven kunnen genieten van je pensioen. Want waarom zou je veertig jaar non-stop werken als je ook tien keer met pensioen kunt gaan? Ik zie het bovendien als een kans om een korte *feedback-loop* in je leven te introduceren waardoor je al veel eerder en veel bewuster met doelen bezig bent die écht belangrijk voor jou zijn, zowel zakelijk als privé. Ik zie het als een verandering van perspectief waarmee mensen zichzelf niet meer voorbijlopen en opbranden.

Het is ook logischer om in een wereld waar de dingen steeds sneller veranderen een manier van leven te kiezen die hierbij past. Zo geef je jezelf de ruimte om te beslissen met welke veranderingen je mee wilt gaan en welke veranderingen je links laat liggen.

Op een zonnige februarimiddag in 2019, tijdens mijn jaarlijkse beoordelingsgesprek, werd mij gevraagd wat mijn plannen voor de rest van het jaar waren. Op mijn notitieblok tekende ik een tijdlijn die 2019 moest voorstellen. Ik was behoorlijk zenuwachtig, aangezien ik mezelf had voorgenomen om tijdens dit gesprek te vertellen dat ik een periode met onbetaald verlof wilde gaan. Mijn doelen voor februari tot juli had ik vrij snel op papier gezet, maar toen werd het spannend.

‘Vanaf augustus tot...’ ik pakte mijn pen en verlengde de tijdlijn een stukje zodat er ook ruimte ontstond voor 2020, ‘... januari 2020 wil ik eigenlijk met onbetaald verlof.’

In eerste instantie waren mijn managers, Nico en Dico, verrast. Net twee jaar in dienst en nu al met sabbatical? Maar nadat ik mijn nieuwe agile-leven-idee had gepitcht en had uitgelegd dat ik niet wilde wachten tot mijn pensioen om dit boek te schrijven, ook omdat ik niet weet of ik dat pensioen ooit wel haal, waren ze heel erg enthousiast. Ik kreeg direct toestemming om de boel te formaliseren. Wat een opluchting was dat! Mijn eerste pensioen, waarin ik mij ook nog eens volledig kon focussen op het schrijven van dit boek, was een feit.

Ik geloof dat een agile leven voor iedereen mogelijk is – en hoe dat dan precies mogelijk is, lees je in de rest van dit boek. *Tien keer met pensioen* bestaat uit twee delen: de basisprincipes en de zes stappen naar tien keer met pensioen. In het eerste gedeelte lees je waarom agile leven relevanter is dan ooit. In het tweede deel lees je aan de hand van zes stappen hoe jij je leven ook wendbaarder kunt inrichten. Dus mocht je al overtuigd zijn dat je agile wilt leven, dan zou je direct naar het praktijkdeel van dit boek kunnen bladeren. Jij wat tijd gewonnen, ik het eerste deel voor saus geschreven.

Hoewel je overal in het boek kunt beginnen en er dan toch nog iets nuttigs uit kunt halen, raad ik je aan om gewoon bij het begin te beginnen. Dit boek is expres zo geschreven dat je het in een paar uurtjes uit kunt lezen, waarin het jou een verfrissende kijk op het (werkzame) leven geeft, vergezeld van een aantal technieken om effectiever met jouw belangrijkste doelen aan de slag te gaan.

Veel plezier!

DE BASIS

Op de middelbare school is het de bedoeling dat je zo rond je zestienste al kiest wat je de rest van je leven zou willen doen. Na een paar jaar studeren ben je dan klaar met die opleiding en is het tijd om een baan en industrie te kiezen waar je vervolgens nog bijna 50 jaar in kunt blijven werken. Lekker overzichtelijk, toch?

Zoals je al hebt kunnen lezen denk ik hier anders over. Er zijn namelijk een aantal redenen waarom ik denk dat een agile leven toekomstbestendiger is dan het patroon van 'leren – werken – pensioen'. Laten we eens goed kijken naar de nadelen van dat inmiddels geda-teerde patroon:

1. Leren
2. Werken
3. Pensioen

Voor degenen die niet weten wat agile is: het betekent zoveel als wendbaar of lenig. Iets wat we allemaal graag tot ons pensioen willen zijn, als je tenminste nog steeds zelf je sokken aan wilt kunnen trekken op je 67ste. Aangezien dit een wel heel bondige uitleg van agile is, vertel ik aan het einde van dit deel nog wat meer over agile en waarom dit past bij een nieuwe manier van leven.

Leren

The minute you understand that you can poke life, and that if you push something in, something will pop out the other side. That you can change it and you can mould it... that's maybe the most important thing... Embrace it, change it, improve it, make your mark upon it. Once you learn that, you'll want to change life and make it better. You'll never be the same again.

Steve Jobs

In groep acht van de basisschool legde meester Lentze ons uit hoe het ons verder zou vergaan: we zouden op basis van onze resultaten kunnen kiezen uit het vmbo, de havo, of het vwo in het voortgezet onderwijs. Daarna konden we in het hoger onderwijs kiezen uit het mbo, hbo of de universiteit. Het pad van de rest van ons leven werd met wit krijt voor ons uitgetekend op het groene schoolbord.

‘En daarna, meester?’

‘Aan het werk, jongen. Daar heb je voor geleerd!’

Ik wilde voor het hoogst haalbare gaan, maar ik weet nog dat ik schrok van de tijd die mij dat zou kosten. Zes jaar vwo en dan nog eens vier jaar naar de universiteit. Tien jaar! En dat was het minimum. Als je dokter wilde worden, dan zou het nóg langer duren, vertelde de meester erbij. Dokter wilde ik in ieder geval dus niet worden, zo ver was ik al wel. Maar wat wilde ik dan gaan leren? Waar wilde ik me in gaan verdiepen, wie wilde ik zijn? En vooral: hoe kon ik daar achter komen?

Keuzestress

Er moeten dus keuzes worden gemaakt. Het leven is één grote aan-eenschakeling van keuzes. Zelfs als jij geen keuzes denkt te maken, zijn er anderen die dat wel voor je doen. En elke keuze is een leermoment dat jou weer verder helpt.

Toch is het best eng om zulke keuzes te maken als je nog zo jong bent. Zeker als die op de basisschool al zo groot gemaakt worden. Je krijgt het gevoel dat je in één keer de juiste keus moet maken. En nog meer dan vroeger worden al die keuzes beïnvloed door reclame en sociale media. Wat je wilt gaan doen is niet meer alleen een kwestie van wat open dagen bezoeken en wel of niet bezwijken onder de druk van je ouders. Tegenwoordig hebben ook influencers, vloggers en zelfs Russische trollen een al dan niet zichtbare vinger in de pap. Alsof het nog niet lastig genoeg is om te midden van al die invloeden keuzes te maken, moeten we ook steeds méér keuzes maken. Elke keer komt er wéér een nieuwe iPhone uit, is er wéér een nieuwe trend op Instagram en zie je wéér een interessante nieuwe studierichting langskomen.

Als puber word je dus geacht om met je nog niet volgroeide brein, terwijl je nog niet eens mag autorijden of alcohol mag drinken, een keuze te maken voor het leven dat je wilt leiden zodra je al die dingen wel mag. Het is dan ook niet zo gek dat één op de drie studenten niet eens door het eerste jaar heen komt.¹ Uiteindelijk doet meer dan de helft van de mensen ander werk dan waarvoor ze zijn opgeleid.² Het zou ook wel enorm knap zijn als je direct de juiste keuze maakt en daarna niets meer hoeft te veranderen.

Gelukkig worden in een agile leven de gevolgen van je keuzes periodiek en op een kortere termijn transparant gemaakt, waardoor je veel sneller bij kunt sturen na het maken van een beslissing die niet heeft uitgepakt zoals gehoopt.

Uit angst om niet de perfecte keuze te maken, stellen mensen (vooral millennials) deze nogal eens uit. 'Keeping our options open', zoals Pete Davis dit in zijn Harvard-openingstoespraak zegt. De angst om iets te missen en daardoor juist iets te missen. Hij vergelijkt de keuzestress die de meeste mensen ervaren met de eindeloze stroom aan opties bij Netflix. Door alle opties te blijven overwegen kies je er uiteindelijk geen. Je neemt je verlies en gaat besluiteloos slapen.³